

БИОЛОГИЧЕСКАЯ СЕРИЯ
МАСНИК ГЕМСКОГО МУЗЕЯ У БОСНИИ ХЕРЦЕГОВИНИ

1898 г. № 3 - кн. 4 (Стр. 227—240, и. 612—626.)

Библиотека
ФАУНА ДИПТЕРА

БОСНЕ ХЕРЦЕГОВИНЕ И ДАЛМАТИЈЕ

From the library of
Prof. C. H. Strobl
Collin - C. H. Strobl

СЛОЖИО

П. ГАВРИЈЕЛ ШТРОБЛ (STROBL)

ПРОФЕСОР

Биологическая Стандартная Фауна
Босне и Герцеговины Сараево 1898
нр. 387 — 616

Биологическая Стандартная Фауна Босне и Герцеговины Сараево 1898

САРАЈЕВО

МАЛКА ШТАМПАРИЈА

1898

црне споне средњих стегана; али на појединим диференцијама у боји не може се — нарочито код *Oscinis* — оснивати нова врста; ја је за то означавјем као var. *hercegovinae*.
albūlippinis Str. Litor., 129. Хвар, I. Nov. (Str. Litor.!).

Siphonella Macq.

(*pumilionis* Bj., *flavella* Zett. и *multicingulata* Strobl, по мени у приморју често нађена, има је за цијело и у Далмаџији).

Novakii Strobl. Litor., 131. Хвар I. Nov., ♀ (Strobl I. c.).

pseudolaevigata Strobl, Progr., 1880., стр. 33. и Wien. entomol. Zeitschr., 1893., стр. 252. Јабланица, па жељезничким насијима, 1 ♀ (Strobl).
niveipennis nov. spec., ♂ 1·5, ♀ 2 mm. *Nigra, aenescens, leviter griseopollinosa*
frontis parte antica, antennis pro parte, palpis, tibiis anticis tarsisque
mentibus flavis; halteribus albidis; alis lacteis nervis pallidis.

Одмиче већ по својим као млијеко бијелим крилима врло од свих мени познатих врста. Чело врло косо, угашено црно, само предња трсћина онтре ограничена црвено-жути. Само кратки и уски оцеларни трокут тек се слабо истиче. Очне су пријеске до спрам предње стране прилично обилато и необично чекињаве; него чекиње ипак иза тјемених и оцеларних чекиња дужином и дебљином знатно заостају. Пипци малени, с горње стране црни, с дње црвено-жути, трећи чланак округласт; чекиња црна, као длака танка, само при крајњој бази удебљана. Дња страна образа црвена, бјелкасто напрашена; уста с обје стране онтре продужена, тако да у средини настаје широк изрезак; образи прилично уски, од прилике за $\frac{1}{4}$, очне висине, хоризонтално одрезани, при окрајку с прилично необичним редом уздигнутих трепавица. Тицала црвено-жути, дебела, понешто бујадованааста, допиру до крајње ивице уста. Рилце још знатно дуже, црно, коленчасто, узвинути крајни дио од прилике за половицу крајни од рила.

Штица на хрпту слаба сјаја, анатно — али не густо — сиво напрашен, тако да свуда провирује темељна боја; свуда без реда црном длаком обрастао, само испред штица двије дуге дорсоцентралне чекиње. Штица гб, попешто насведен са четири црне чекиње уз крајеве. — Затка мање сјајна, вишне мрка, поненито сиво напрашена, вита, два до четири колута готово једнако дуги, нада све кратком, црном длаком обрасли; хипопиг δ једва се може разабрати.

Краци кратки, без чекиња, црни; само предње гољенице готово ипак или бар на оба краја, онда сва колена и све тарње

жуте; највише ако су оба крајња чланка, нарочито на предњим тарзама, загасити. Крила као млијеко бијела с врло блиједим жилама; само што је свуда посве незнатно трепавичаста спојна жила загаситије смеђе-жута.

Прва уздужна жила неома је кратка (једва $\frac{1}{3}$ предњег ојерјака), друга до четврте паралелне, прилично зближене; трећа тачно излази у вршак крила. Предња попречна жила понешто је иза свршетка прве уздужне жиле; размак јој је од задње по прилици = $\frac{1}{4}$, задњег комада четврте уздужне жиле и $\frac{3}{5}$ од задњег дијела пете уздужне жиле.

Мостар, на ливадном цвијећу 2 ♂. Једну ♀ добио сам од дра Funk-a из Треста; разликује се од ♂ само широком, јајоликом, понешто зашиљеним ватком изразитијега ковнога сјаја и посве јасним тарзама. Добио сам је као *sordidella* Zett.; али *sordidella* има по опису посве жуте пипке и краке, спикаста, као стакло бистра крила, готово посве жуто чело, жуто риљце, те је паљда *oscinis*, пошто је, како се каже, са *lineellum* сајвим у близом сродству.

Elachiptera Macq.

cornuta Fall. Schin., 233. Травник (Thall.).; на Требенићу код Сарајева, 3 ♂ ♀, златокраке нормалне форме (Strobl); Спљет, I. Nov., доста честа на слаповима Крке (Str. Litor.!).

bimaculata Loew. Dipt., Beitr., 1845., Bezzi, 1895., стр. 35. Дубровник, на Ричини на *Juncus*, 1 ♂ (Strobl).

(Subgen. *Pachyceta* Bezzi, Contr., 1895.) *pubescens* Thall. nov. spec. Будимпешта, 1894. (Калоча, Угарска); Дубровник, на Ричини на *Juncus* 1 ♂, 2 ♀ (Strobl); и у лагунама код Монфалкона, 2 ♂, 2 ♀, по мени прикупљене. Из овог одјељења била је доселе позната само посве трупа *aterrima* Strobl, Progr., 1880., стр. 34.

14. група: *Ephydrinae*.

(*Ephydrinae*, ја и Thallhammer по Becker-овој „Monographie“ одредили у Berl. entomol. Zeitschr., 1896., стр. 91.—376.; само моји старији налажаји [Str. Litor.] по Steiner-y и Loew-y [„Neue Beiträge“, 1860., стр. 1.—46.] обрађени.

Notiphila Fall.

nigricornis Stenl. Schin., 237., Becker, 109. Бијела, Чемерно, Травник, Трново (Thall., 5 експоната); Далмаџија, 1 експонат (Becker l. c.).
australis Loew. Schin., Becker. На слаповима Крке, ♂ ♀, често (Str. Litor.!).
venusta Loew. Schin., Becker. Травник, 2 експоната (Thall.).

што је знатно већа (3 mm наспрам 2 mm), очевидно угинутом лунулом и готово посве црвеним гољеницама.

18. група: Milichinae.

Argyrites Ltr., Loew (*Lobioptera* Schin. pro parte).

speciosa Mg. Schin., 297. Далматија, l. Erber (Str. Litor.!); имам је по друј Langhofer-у и из Сене.

Cacoxenus Loew.

indugator Loew. Schin., 299. Травник (Thalh.).

19. група: Agromyzinae.

Desmometopa Loew, Berl. entomol. Zeitschr., 1865.,

Agromyza Schin. pro parte.

latipes Mg. Schin., 308. На једноме деблу из Задра 1 ♂ (Str. Litor.!).
M-atrum Mg. Schin., 304. Мостар и Дубровник-Лопуд, на ливадном цвијећу 3 ♂ (Strobl); Дубровник, l. Strobl, Хвар, l. Nov. (Str. Litor.!); Крбљина, ♀ (Thalh., det. Str.!).

M-nigrum Zett., 2743.; прикупљено сам је око Ријеке и Монфалкона, па је за то за цијело име и у подручју.

Agromyza Fall. (укљ. *Datomysza* Rnd.).

(Распоред и синонимија по мојим „Dipt. v. Steiermark“, II., 137.—142.)

laetereppinis Fall. Zett., Schin., 300. Требишће, уз ријеку, 2 ♂; Мостар, на ливадном цвијећу и на прозорима 6 ♂, 6 ♀.

Моји се екземпилари могу разликовати од *vauans* по чисто бијелим као млијеко крилима, што су мањи и врло слабо написани, па за то сјајнији, у осталом су јој веома слични. База предњег окрајка крила није, како Schiner налази, готово гола, него такођер има чепљасте ческиње, само краке. Чело је већином посве црно, ријетко код сприједа пошешто црвенкасто.

vauans Fall. Schin., 300. Мостар, с пређашњом 3 ♂, 1 ♀; Метковић, изрешетана 1 ♀ (Strobl).

var. *obscurella* (Fall., Schin., 300., као врсту) Mik, Wien. entomol. Zeitschr., 1891., стр. 180. (као var.). Задар, Хвар, l. Nov. (Str. Litor.!); у високим шумама Пласе код Јабланице, Мостар с нормалном формом, Метковић, изрешетана, Дубровник, на Лопуду, ♂ ♀, само ријетко (Strobl).

Као var. *obscurella* узимам једну форму, која се од нормалне форме разликује очевидније сиво напрашеним тораксом, чисто као стакло бистрим или наче нешто смеђастим крилима (var. *infuscata* Zett. и Schin. као врсту) и прилично широко-црвеним предњим челом; разлике се додуше губе, за то само var.

var. *geniculata* m. Сви врхови колена и голеница на уско црвени, исто тако предњи колутови голеница ув коријен њихових стегана, окрајци уста или готово цијели дбни образ, предња половица или $\frac{2}{3}$ чела, у ♀ наче и трбух. Величина 2—2·5 mm, заједно с крилима 3·5—4 mm.

Мостар, на линадном цвијећу 2 ♂, 6 ♀, Требиње, на једном прозору 1 ♀, април (Strobl).

lutea Mg. Schin., 301. Травник (Thallh.); Мостар, на Неретви, 1 ♂ (прилично нормалан са посве жутим паштима и сивим пругама на леђима, али ове су тако спљинуте, да леђа излазе посве сиве); Дубровник, на Лопуду, 1 ♀ (var. 2.: трећи чланак крила посве црни; торакс има широке сиве пруге, али веома скраћену средњу пругу; затка веома смеђа).

scutellata Fall. Zett. Као варијетете описао сам у Str. Litor., стр. 134.

b) pusilla Mg., *c) rasciutum* Mg., *d) variegata* Mg. Травник, Триово (Thallh., var. *pusilla*); Требиње, Дубровник, на Лопуду (1 ♂, 3 ♀ var. *scutellata*); Јабланица, на жељезничким пасцима и Дубровник-Лопуд (3 ♂, 3 ♀ var. *d*) Strobl).

hilarella Zett., 2776. Јербланица, ♂ ♀ (Thallh., det. Str.!).

frontella Rnd., 174. (као *Dromomyza*, Strobl, Dipt. v. Steiermark, II., 139.

Јабланица, на жељезничким пасцима, 1 ♂ (по мени из Угарске споменута нормална форма са сјајно црним хрптом торакса).

var. *obscuritarsis* (Rnd., 174. као врсту). Дубровник, на Лопуду, 2 ♂, 3 ♀ април (Strobl).

abiens Zett. Schin., 301., Rnd., 188. Дубровник, на Лопуду ♂ ♀ са загаситим у средини ± голеницама (Strobl).

var. *varicornis* m. Трећи чланак крила посве црни. Дубровник, с нормалном формом 1 ♀ (Strobl); могао би и новој врсти припадати.

trebinjensis n. sp. ♂. 1·5 mm. *Atra*, *nitidiuscula* capite antennisque flavis, *geniculis anticis tarsisque pallidis*, *halteribus albis*; *venis transversis valde approximatis*. Требиње, ad flumen 1 ♂, април.

Више, да је пајероднија *abiens*, па коју се најавиши по Schiner-у и Rondani-у, али се лако разликује тиме, што је много мања, има црне голенице и врло је слабо напрашена.

Глава је живо црвено-жута, само затиљак и готово отражења половица чела сјајно црни. Пашти малени, црвено-жути, само